

Новосад Р.В.

Національний університет «Одеська політехніка»

ЕЛЕКТРОННІ ПОСЛУГИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

У статті розглянуто основні переваги, які забезпечує цифровізація адміністративних процедур та інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у діяльність органів влади. Встановлено, що впровадження е-послуг сприяє підвищенню прозорості державної адміністрації, адже мінімізує безпосередній контакт між громадянами та чиновниками, що традиційно містить корупційні ризики. Особливу увагу приділено можливості громадського контролю завдяки розбудові екосистеми відкритих даних, яка дає змогу незалежним експертам, журналістам-розслідувачам та активістам оперативно виявляти й оприлюднювати корупційні схеми.

Аналіз практичних прикладів із різних країн світу, зокрема українських проєктів із електронної публічної закупівлі чи запровадження інтегрованих державних порталів, засвідчує реальне зменшення корупційних проявів там, де застосовуються чіткі регламенти й стандарти цифрової взаємодії. Наголошено, що розбудова належної електронної ідентифікації, впровадження електронних підписів і використання інструментів блокчейн-технологій можуть суттєво посилити антикорупційний ефект, оскільки унеможливають маніпулювання даними та створення офіційних реєстрів. У підсумку доведено, що електронні послуги не є абсолютною панацеєю від корупції, проте вони створюють нові умови й стандарти для публічного врядування, за яких реалізація корупційних схем стає значно складнішою та ризикованішою.

Стаття підкреслює, що розвиток електронних послуг варто розглядати як еволюційний процес, що вимагає узгодження багатьох чинників: модернізації інфраструктури, підвищення довіри громадян до технологій, вдосконалення законодавчого поля та стимулювання більш активної участі громадськості в моніторингу діяльності влади. Отже, системне впровадження е-послуг у державному секторі може значно зміцнити засади доброчесності та підзвітності, сприяючи формуванню зрілої, прозорої та ефективної системи публічного управління, здатної протидіяти корупції на всіх рівнях.

Ключові слова: корупція, публічне управління, електронні послуги, електронне врядування, діджиталізація, прозорість, підзвітність, інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство все частіше стикається з необхідністю підвищення прозорості та підзвітності органів державної влади з метою боротьби з корупцією. У багатьох країнах, зокрема і в Україні, корупційні діяння залишаються одним із найбільших викликів у сфері публічного управління, негативно впливаючи на економічний розвиток, соціальну справедливість та довіру громадян до держави. Традиційні форми взаємодії між громадянами та публічною адміністрацією, які передбачають паперові процедури й безпосередній контакт із посадовцями, часто створюють сприятливий ґрунт для зловживань та хабарництва.

У контексті цифровізації та зростання ролі інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах суспільного життя, електронні послуги (е-послуги) пропонують альтернативний шлях взаємодії громадян, бізнесу та державних органів. Використання е-послуг уможливує спро-

щення адміністративних процедур, зменшує суб'єктивний вплив людського фактору та пришвидшує доступ до необхідної інформації. Усе це, в свою чергу, сприяє зниженню корупційних ризиків і підвищенню ефективності управлінських рішень. Однак впровадження електронних послуг має відбуватися системно та послідовно, з урахуванням технічних, правових і організаційних аспектів, що робить питання їх ефективної інтеграції одним із ключових у сучасному публічному управлінні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі значна увага приділяється питанням цифровізації державного управління та використання електронних послуг як інструменту протидії корупції. Дослідники розглядають електронне урядування як важливий засіб забезпечення прозорості адміністративних процедур, мінімізації корупційних ризиків та покращення ефективності надання держав-

них послуг. У працях таких авторів, як З. Гбур, Н. Іванова, Н. Корчак, Л. Парфентій, Г. Шведова та інших, досліджуються механізми впровадження електронних платформ у публічному управлінні, аналізуються міжнародні підходи до діджиталізації державних процесів та оцінюється їхній вплив на боротьбу з корупцією.

Окремі дослідження акцентують увагу на правових аспектах цифровізації, зокрема на вдосконаленні нормативно-правової бази, необхідній для ефективного функціонування електронних послуг. Дослідники наголошують, що впровадження електронної ідентифікації, цифрових підписів та відкритих реєстрів сприяє зниженню рівня корупційної складової у сфері публічного управління. Значна увага приділяється питанням кібербезпеки та захисту персональних даних, адже успішна цифрова трансформація державного сектору можлива лише за умови створення безпечного правового середовища.

Постановка завдання. Метою статті є дослідити роль та вплив електронних послуг на зниження корупційних ризиків у публічному управлінні, проаналізувати сучасні підходи та практики впровадження е-послуг, а також сформулювати рекомендації для підвищення ефективності їхнього застосування як інструменту боротьби з корупцією.

Виклад основного матеріалу. Розвиток електронних послуг у публічному управлінні значною мірою обумовлений загальною тенденцією до цифрової трансформації державного сектору, що охоплює впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у всі аспекти діяльності органів влади. Застосування цих технологій дає змогу підвищувати прозорість адміністративних процесів, зменшуючи при цьому ризики зловживань, пов'язаних із людським фактором та ручними методами управління. Доступність і відкритість електронних послуг усуває необхідність безпосереднього контакту з чиновниками, що зменшує ймовірність виникнення корупційних ситуацій у процесі подачі й розгляду документів, отримання довідок або ліцензій. Таким чином, е-послуги стають ефективним інструментом запобігання неформальним угодам та хабарництву, одночасно покращуючи якість і швидкість надання адміністративних сервісів громадянам і бізнесу.

Упровадження електронних послуг також сприяє відкритості даних і створює основу для більш жорсткого громадського контролю за діями посадовців. Завдяки оприлюдненню інформації про діяльність органів влади, громадяни та засоби

масової інформації отримують змогу оперативно відстежувати будь-які відхилення від встановлених процедур, виявляти потенційні конфлікти інтересів і вимагати вжиття заходів реагування. Важливою умовою для цього є забезпечення належного рівня технічного та організаційного середовища: наявність відповідної інфраструктури, фахових кадрів, правових актів, а також готовність уряду розвивати концепцію «прозорої» держави. Коли всі ці чинники гармонійно поєднуються, стає можливим не лише оперативне надання е-послуг, а й суттєве скорочення простору для корупційних дій.

Важливість прозорого та ефективного управління в публічному секторі підтверджується положеннями Закону України «Про запобігання корупції» [1], де наголошується на необхідності мінімізувати корупційні ризики шляхом запровадження сучасних технологій та відкритих процедур. У контексті електронних послуг це означає автоматизацію адмінпроцедур, що ускладнює реалізацію корупційних схем, адже більшість взаємодій громадян і посадовців відбувається безпосередньо в цифровому середовищі, що знижує вплив людського чинника.

Однак ефективність застосування електронних послуг у протидії корупції залежить не тільки від наявності технологій, але й від рівня довіри суспільства до їхнього впровадження. Якщо громадяни сумніваються у безпечності систем, сумлінності державних інституцій або передбачають зловживання персональними даними, вони не будуть активно користуватися новими сервісами. Тому одним із ключових аспектів є формування позитивної практики використання е-послуг, яка б демонструвала їхню перевагу над традиційними адміністративними процедурами. Поступове втілення цифрових рішень, прозорі комунікації від держави і переконливі приклади успішних проєктів у різних сферах публічного управління здатні закріпити довіру й стимулювати подальший розвиток електронних послуг як важливого інструменту зменшення корупційної складової в державному секторі.

На практиці найефективнішим способом перевірити дієвість електронних послуг у протидії корупції є впровадження конкретних електронних сервісів, які спрощують ключові адміністративні процедури та унеможливають корупційні схеми. В українському контексті одним із найпомітніших прикладів є система електронних публічних закупівель, що стала прикладом успішної діджиталізації й продемонструвала значне зменшення

зловживань при проведенні тендерів. Завдяки автоматизованим алгоритмам та відкритим даним учасники процесу закупівель отримують рівний доступ до інформації, а правоохоронні органи та громадські активісти можуть швидко відстежувати будь-які порушення регламенту. Такий підхід мінімізує корупційні ризики, оскільки забезпечує високу прозорість і єдині правила для всіх учасників.

Надзвичайно показовим прикладом успішної цифровізації, що протидіє корупції у сфері державних закупівель, є система Prozorro [2]. Створена з метою забезпечення відкритості та конкуренції, вона передбачає публікацію всіх тендерних пропозицій і результатів аукціонів у відкритому доступі. Це підвищує відповідальність замовників, адже усі зацікавлені сторони можуть у реальному часі відстежувати дотримання процедур та виявляти можливі порушення.

Закон України «Про публічні закупівлі» [3], крім регулювання самого процесу тендерних процедур, закріплює вимоги до електронних майданчиків, через які відбувається взаємодія між замовниками та постачальниками. Такий механізм усуває корупційний тиск завдяки чітко визначеним критеріям відбору та доступу до інформації про пропозиції усіх учасників, а оскарження результатів може здійснюватися в онлайн-режимі, що прискорює процес і знижує можливість маніпуляцій.

Ще одним важливим інструментом є розширення системи електронної ідентифікації та електронних підписів, які спрощують процедуру підтвердження особи під час взаємодії з публічними установами. Це дає змогу не лише скорочувати кількість документів у паперовій формі, а й ефективно відслідковувати кожну дію в електронній системі. Кожен запит чи звернення залишає цифровий слід, що ускладнює приховування будь-яких неправомірних дій з боку посадових осіб. Цифрові інструменти ідентифікації є особливо важливими для отримання довідок, дозволів та ліцензій, де раніше існували значні ризики корупції, пов'язані з необхідністю «залагоджувати» питання на місцях.

Успішний розвиток електронних послуг має доповнюватися належним законодавчим супроводом і чіткою стратегією цифровізації. Закони та підзаконні акти повинні регулювати не лише технічні аспекти створення й використання е-послуг, а й встановлювати відповідальність посадових осіб за можливі порушення. Водночас важливо чітко визначити принципи захисту персональних даних і конфіденційності, аби забезпечувати

довіру громадян до нових механізмів та уникати зловживань з боку органів влади. Узгодженість нормативної бази з практичними потребами користувачів у сфері е-послуг сприяє формуванню системного підходу до впровадження цифрових рішень у публічному управлінні.

Окремою складовою цифровізації є наявність інфраструктури та доступу до якісного інтернет-з'єднання, без чого розвиток електронних послуг неможливий. Суттєві відмінності в рівні розвитку цифрової інфраструктури між містами та сільською місцевістю створюють так званий «цифровий розрив», який може обмежувати здатність громадян користуватися інструментами електронного врядування та отримувати послуги онлайн. Тому важливою умовою для боротьби з корупцією через е-послуги є забезпечення рівних можливостей доступу до цифрових сервісів для всіх верств населення, у тому числі для жителів віддалених регіонів та маломобільних груп. Механізми державної підтримки, співпраця з приватним сектором, освітні проекти й програми підвищення цифрової грамотності – усе це сприяє зміцненню спроможності суспільства повною мірою користуватися перевагами електронних інструментів у протидії корупції.

Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення цифрової трансформації держави» [4] закладає нормативні підвалини для подальшого розвитку електронного врядування та визначає ключові завдання для органів влади, включно з комплексною модернізацією інфраструктури і впровадженням нових е-сервісів. Згідно з цим документом, покращення якості публічних послуг та їх доступності є стратегічним пріоритетом, що має на меті також посилити боротьбу з корупцією через спрощення адміністративних процедур та покращення прозорості.

Суттєву роль у протидії корупції відіграє також наявність розвинутої системи зворотного зв'язку та механізмів оскарження, яка дає змогу громадянам оперативно фіксувати порушення або зловживання й передавати відповідну інформацію компетентним органам. Електронні платформи для подачі скарг і звернень роблять процес оскарження більш швидким і прозорим, водночас знижуючи можливість тиску чи впливу на заявника під час особистої комунікації. Залучення громадськості до процесу моніторингу діяльності органів влади підсилює спроможність громадянського суспільства контролювати й перевіряти законність адміністративних рішень, а також сприяє формуванню довіри до держави.

Ефективна інтеграція електронних послуг у систему публічного управління передбачає також зміцнення інституційної спроможності самих державних органів і підтримку їхньої модернізації. Це включає навчання державних службовців цифровим навичкам, розробку внутрішніх регламентів, які регулюють порядок застосування електронних систем, а також створення єдиних технологічних стандартів, що забезпечують сумісність між різними платформами та сервісами. Комплексний характер таких заходів дозволяє вибудувати ефективну інфраструктуру, котра ґрунтується на уніфікованих технологічних рішеннях, прозорих процедурах і зрозумілих для суспільства принципах доступу до інформації.

Успішність антикорупційного потенціалу е-послуг залежить і від міжнародної співпраці, оскільки обмін досвідом та кращими практиками в рамках глобальних ініціатив у сфері електронного врядування може сприяти прискоренню реформ на національному рівні. Міжнародні організації та закордонні партнери часто пропонують фінансову допомогу, експертні консультації або технологічну підтримку, що суттєво знижує ризики виникнення помилок при впровадженні нових інструментів. Об'єднання зусиль різних країн і налагодження постійного діалогу щодо впровадження е-послуг дозволяє формувати загальну «антикорупційну екосистему» та розширювати спектр цифрових рішень, спрямованих на мінімізацію корупційних проявів.

Згідно з «Про електронні довірчі послуги» [5], держава зобов'язана забезпечувати надійний рівень кіберзахисту та гарантувати цілісність і конфіденційність даних. Це особливо важливо з погляду боротьби з корупцією, адже витік або фальсифікація інформації уможливають створення «сірих» схем. Надійна інфраструктура електронних довірчих послуг є базисом для подальшої інтеграції таких технологій, як блокчейн і смарт-контракти, що ще більше підвищують прозорість операцій.

Зрештою, поширення електронних послуг у публічному управлінні змінює саму філософію взаємодії між державою та суспільством, адже користувачі отримують можливість без перешкод доступатися до інформації та сервісів, користуватися ними у зручний час і з мінімальними витратами ресурсів. Це не лише впливає на ефективність адміністративних процесів, а й формує нові стандарти відкритості та підзвітності. Попри те що впровадження електронних послуг не може цілком ліквідувати корупцію, воно суттєво ускладнює реалізацію незаконних схем, зменшує спокусу чиновників і створює передумови для належного врядування, орієнтованого на інтереси громадян.

Важливим чинником успішної цифрової трансформації публічного управління є розбудова екосистеми відкритих даних. Упровадження відкритих реєстрів і баз даних, що доступні для вільного використання й аналізу, дає змогу незалежним дослідникам, журналістам та активістам оперативно виявляти аномалії або закономірності, які можуть свідчити про корупційні прояви. Аналіз великих обсягів інформації, зокрема щодо держбюджетів, державного майна, виданих ліцензій чи тендерних процесів, часто дозволяє швидко виокремити підозрілі операції. Відкритість даних також сприяє запровадженню інноваційних інструментів громадського моніторингу, коли користувачі можуть у реальному часі відстежувати виконання бюджетних програм чи статус виконання державних контрактів.

Прикладом успішної інтеграції електронних послуг на національному рівні слугує створення єдиного державного порталу, де громадяни можуть отримувати більшість адміністративних послуг онлайн, заощаджуючи час і зусилля. Такий портал об'єднує функції реєстрації бізнесу, отримання довідок, сплати податків та інших важливих послуг в одному місці, що зменшує ризики дублювання процедур і появи необґрунтованих посередників. У контексті боротьби з корупцією цей підхід працює завдяки мінімізації особистого контакту з представниками органів влади та автоматизації рутинних операцій, які раніше могли слугувати джерелом неформальних платежів.

Водночас суто технічна або організаційна модернізація без відповідної зміни ментальних установок працівників державних органів та суспільства загалом не гарантує успіху. Запровадження електронних послуг часто натрапляє на супротив тих, хто звик працювати за старими процедурами й можливо отримувати з цього особистий зиск. Тому формування «цифрової культури» державної служби має супроводжуватися системними комунікаціями, інформаційними кампаніями та навчанням для усіх учасників процесу. Лише при належному розумінні переваг і можливостей електронних рішень та готовності змінювати внутрішні алгоритми роботи можна досягти якісного переходу від формальних новацій до реальної практики, яка суттєво скорочує корупційні ризики.

Перспективи подальшого розвитку електронних послуг, які можуть стати ще потужнішим

засобом боротьби з корупцією, пов'язані з появою нових технологій і концепцій, таких як штучний інтелект, блокчейн і «розумні контракти». Зокрема, блокчейн дає змогу створювати незмінні, прозорі реєстри інформації, унеможливаючи фальсифікацію записів або їхнє приховування. Завдяки таким рішенням мінімізується людський фактор при ухваленні певних адміністративних рішень, що відкриває нові шляхи для забезпечення доброчесності та чесності в державному управлінні. У поєднанні з іншими цифровими інструментами це може стати наступним кроком у розвитку ефективної системи, яка знижує корупційні ризики до мінімуму.

Важливим фактором у контексті побудови ефективних електронних послуг є тісна взаємодія між центральними та місцевими органами влади. Система електронного врядування покликана охоплювати не лише загальнодержавний рівень, а й забезпечувати доступ до онлайн-сервісів на рівні громад, де населення часто найбільше страждає від корупційних проявів через брак інформації та можливостей впливати на рішення місцевих органів. Запровадження прозорих електронних платформ для голосування за проекти бюджету участі чи електронної черги в дитячі садки є прикладами, що доводять: навіть у невеликих громадах якісна цифрова інфраструктура може слугувати потужним інструментом зближення влади і громадян. Коли процедура прийняття рішень «винесена» в онлайн-простір і чітко регламентована, можливість тиску на виконавців чи відкритих зловживань значно ускладнюється, що, своєю чергою, підвищує рівень довіри громади до місцевого врядування.

Ще один аспект, який заслуговує на увагу, стосується поступового переходу від електронних послуг у традиційному розумінні до більш інтегрованих платформ взаємодії між громадянами й державою. Сучасні інформаційні технології дають змогу об'єднувати кілька функціональних модулів (податкові сервіси, реєстраційні послуги, соціальні виплати) у єдині цифрові екосистеми. Завдяки цьому людина отримує можливість швидко й прозоро вирішувати комплекс питань без зайвих зусиль і ризиків звертатися до «посередників», які раніше могли пропонувати «прискорити» чи «полегшити» процедуру неформальним шляхом. Грамотно розроблені інтегровані платформи розширюють масштаби антикорупційних заходів, адже ускладнюють розгалуження корупційних схем і встановлюють зрозумілі правила взаємодії для всіх суб'єктів.

У європейському та глобальному контексті можна помітити зростання кількості проєктів, спрямованих на розробку електронних рішень для сфери правосуддя та судової системи. Створення електронних кабінетів для адвокатів і суддів, упровадження електронного діловодства та відкритий доступ до судових реєстрів суттєво підвищують оперативність і відкритість процесу розгляду справ. У багатьох випадках такі ініціативи демонструють помітний антикорупційний ефект, адже дозволяють уникнути кулуарних узгоджень між зацікавленими сторонами та зменшують залежність результату від людського чинника. Прозорі процедури фіксування, зберігання та обробки судових документів створюють додаткові гарантії дотримання законності, а також полегшують роботу наглядових та громадських організацій, які моніторять ефективність судової влади.

У рекомендаціях Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD) щодо відкритого врядування [6] наголошується, що залучення громадян до процесу ухвалення рішень і активна комунікація влади з суспільством є одним із найефективніших шляхів зниження корупції. Електронні платформи для публічних консультацій та опитувань сприяють підвищенню рівня довіри, оскільки дають змогу виявляти проблемні питання ще на стадії обговорення, а не після ухвалення непрозорих рішень.

Розглядаючи перспективу подальшого поширення електронних послуг як інструменту протидії корупції, слід звернути увагу на необхідність постійного вдосконалення законодавчої бази та розробки гнучких механізмів реагування на нові виклики. Активний розвиток технологій, поява нових форматів даних і способів комунікації вимагають від держави вміння швидко адаптувати правила гри під потреби суспільства, не створюючи зайвої регуляторної надбудови. Прозоре нормотворення, до якого залучені різні зацікавлені сторони, включаючи громадянське суспільство та бізнес, дозволяє не лише вчасно оновлювати правові норми, а й підвищувати рівень їхньої легітимності в очах суспільства. Усе це формує передумови для сталого розвитку системи електронного врядування, що відповідатиме актуальним потребам у боротьбі з корупцією.

Останнім, але не менш важливим чинником у контексті протидії корупції за допомогою електронних послуг є активна участь громадянського суспільства та засобів масової інформації. Відкритість платформ і загальнодоступність даних створюють умови для розширення громадського

контролю, коли журналісти-розслідувачі та незалежні експерти можуть оцінювати роботу органів влади, виявляти зловживання й висвітлювати їх у публічному просторі. На практиці це означає, що корупційні дії стає складніше приховати чи виправдати, адже цифрові сліди, зафіксовані в системах електронного врядування, досить легко перевірити й порівняти з офіційними заявами та регламентованими процедурами. Здатність суспільства своєчасно реагувати на сигнали про незаконну діяльність, подавати скарги через електронні сервіси й домагатися розслідування сприяє не лише розкриттю конкретних порушень, а й формує превентивний ефект: чиновники розуміють, що в умовах посиленої прозорості будь-які протиправні дії швидко стануть надбанням громадськості.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» [7] передбачає обов'язок органів влади оприлюднювати та надавати в електронній формі різноманітні дані, які раніше були складними для отримання. Це розширює можливості незалежних журналістів та громадських організацій у проведенні розслідувань щодо діяльності державних установ, виявленні непрозорих тендерів чи перевірки фактів конфлікту інтересів. Відтак, відкритість інформації є важливою передумовою того, щоб електронні сервіси реально слугували інструментом протидії корупції, а не лишалися формальністю.

На офіційному порталі Міністерства цифрової трансформації України [8] регулярно публікуються звіти та аналітика про впровадження електронних послуг у різних сферах життя. Завдяки доступу до цих матеріалів дослідники можуть оцінювати ефективність уже реалізованих проєктів, а громадські активісти – вимагати від влади відповідних виправлень чи вдосконалень систем. Така прозорість діяльності міністерства підсилює роль електронних сервісів як механізму підзвітності і сприяє поступовій інтеграції кращих світових практик у національну політику.

Загалом успішна реалізація електронних послуг в інтересах антикорупційної боротьби вимагає комплексного підходу, що поєднує тех-

нічні інновації, нормативно-правове регулювання, організаційну готовність державних інституцій і суспільну підтримку. Практичний досвід різних країн демонструє, що найкращих результатів досягають ті держави, які послідовно інвестують у створення сучасної інфраструктури, навчають працівників органів влади цифровим навичкам, проводять інформаційні кампанії серед населення та запроваджують механізми відповідальності за порушення в електронних системах. Формування цілісної політики електронного врядування, побудованої на принципах відкритості та підзвітності, дозволяє не лише підвищити ефективність адміністративних процесів, а й значно посилити спроможність держави протидіяти корупції, закладаючи основу для сталого суспільного розвитку.

Висновки. Використання електронних послуг як інструменту протидії корупції в публічному управлінні стає дедалі актуальнішим у сучасних умовах цифровізації. Створення прозорих і доступних онлайн-сервісів дає змогу мінімізувати безпосередню взаємодію між громадянами та чиновниками, що традиційно містила високі корупційні ризики. Натомість електронні платформи і системи з чітко визначеними процедурами прийняття рішень допомагають унеможливити зловживання владними повноваженнями, роблячи адміністративні процеси відкритими й підзвітними. Важливою передумовою успіху є комплексний підхід: формування належної цифрової інфраструктури, розробка та впровадження відповідної законодавчої бази, підвищення рівня цифрової грамотності населення й підготовка державних службовців до ефективного використання сучасних технологій. Такі заходи, у поєднанні з активною участю громадянського суспільства і медіа в моніторингу публічного сектору, створюють умови для зміцнення довіри до влади та покращення якості врядування загалом. Незважаючи на те, що впровадження електронних послуг не є панацеєю від корупції, їх подальший розвиток та інтеграція в систему публічного управління безумовно сприятимуть більш прозорим і чесним відносинам між державою та суспільством.

Список літератури:

1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.
2. ProZorro – офіційний сайт електронної системи публічних закупівель. URL: <https://prozorro.gov.ua/> (дата звернення: 26.02.2025).
3. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 груд. 2015 р. № 922-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 9. Ст. 89.
4. Про заходи щодо забезпечення цифрової трансформації держави : Указ Президента України від 29 лип. 2019 р. № 558/2019. Офіційний вісник Президента України. 2019. № 18.

5. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 45. Ст. 406.
6. Open Government Reviews : OECD Recommendation of the Council on Open Government. Paris : OECD Publishing, 2017. 56 p.
7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314.
8. Портал Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/> (дата звернення: 26.02.2025).

Novosad R.V. ELECTRONIC SERVICES AS A TOOL TO FIGHT CORRUPTION IN PUBLIC ADMINISTRATION

The article examines the main advantages provided by the digitalization of administrative procedures and the integration of information and communication technologies into the activities of government bodies. It is established that the implementation of e-services contributes to increasing the transparency of state administration, as it minimizes direct contact between citizens and officials, which traditionally contains corruption risks. Special attention is paid to the possibility of public control through the development of an open data ecosystem, which allows independent experts, investigative journalists and activists to promptly identify and publicize corruption schemes.

Analysis of practical examples from different countries of the world, in particular Ukrainian projects on electronic public procurement or the introduction of integrated state portals, demonstrates a real reduction in corruption manifestations where clear regulations and standards of digital interaction are applied. It is emphasized that the development of proper electronic identification, the introduction of electronic signatures and the use of blockchain technology tools can significantly enhance the anti-corruption effect, as they make data manipulation and distortion of official registers impossible. As a result, it is proven that electronic services are not an absolute panacea for corruption, but they create new conditions and standards for public governance, under which the implementation of corruption schemes becomes much more difficult and risky.

The article emphasizes that the development of electronic services should be considered as an evolutionary process that requires the coordination of many factors: modernization of infrastructure, increasing citizens' trust in technologies, improving the legislative field and stimulating more active public participation in monitoring government activities. Therefore, the systematic implementation of e-services in the public sector can significantly strengthen the principles of integrity and accountability, contributing to the formation of a mature, transparent and effective public administration system capable of combating corruption at all levels.

Key words: *corruption, public administration, electronic services, electronic governance, digitalization, transparency, accountability, information and communication technologies.*